

'Elk lob-gesprek is er 1' (Van Diepen, 2020)

Samenvatting onderzoeksrapport 'Elk lob-gesprek is er 1' Wat nemen alumni mee uit de Leergang Loopbaancoaching naar hun dagelijkse onderwijspraktijk?

In het project 'Loopbaanbegeleiding is van iedereen' onderzoekt de HvA wat docententeams in het VO, MBO en HO nodig hebben om leerlingen of studenten te helpen keuzes te maken in hun loopbaan, passend bij hun aanleg en motivatie, met oog voor -vaak onzichtbare- obstakels.

Om te onderzoeken welke kennis, vaardigheden en inzichten docenten nodig hebben, ontwikkelen we samen met alumni van de HvA-Leergang Loopbaancoaching (voorheen 'Psychologie van de Studiekeizer') professionaliseringstrajecten op maat. Om deze trajecten optimaal vorm te geven zijn voorafgaand aan de ontwikkeling tien alumni van de Leergang geïnterviewd door een onafhankelijk onderzoeker.

De alumni zijn het er unaniem over eens dat de Leergang leerzaam, inspirerend en plezierig is, maar ook intensief. Ze ervaren allemaal veel meerwaarde in hun dagelijkse praktijk.

Volgens de alumni heeft het professionaliseringstraject meerwaarde als het resulteert in:

- Gespreksvaardigheden en betere aansluiting met leerlingen of studenten
- Samenwerking met collega's binnen de instelling
- Een netwerk buiten de instelling
- Zelfinzicht en zelfvertrouwen

Het professionaliseringstraject moet volgens de alumni praktisch toepasbaar zijn en in ieder geval (een deel van) de volgende elementen bevatten:

- kennisdeling in het team (dit kan zowel schriftelijk als mondeling),
- scholing of training van het team,
- borging: implementatie in het beleid en in het onderwijs en/of de toetsing,
- en kennisdeling met ouders.

De alumni hebben veel ideeën over de inhoud van het professionaliseringstraject. Zie hiervoor het onderzoeksrapport 'Elk lob-gesprek is er 1' (van Diepen, 2020).

Wat teams volgens de alumni kan helpen:

- een LOB-leeromgeving waar leerlingen de ruimte krijgen en geholpen worden om zelf keuzes te maken,
- goede samenwerking binnen het team en regelmatig overleg,
- draagvlak binnen de gehele instelling (dus ook buiten het team dat het traject volgt),
- duidelijke route zodra een docent een hulpvraag herkent;
- intervisie in het team waarin van en met elkaar wordt geleerd
- inzicht in eigen en elkaars kwaliteiten.

Wat teams volgens de alumni kan belemmeren:

- een LOB-leeromgeving waarin leerlingen niet goed bereikt kunnen worden (bijv. t.g.v. schaalgrootte)
- en/of mentoren niet goed bereikt kunnen worden,
- leerlingen die niet gewend zijn zelf(standig) keuzes te maken,
- (online) gesprekken waar collega's of familie mee kunnen luisteren,
- uiteenlopende inzichten of ervaring binnen het team (geen gedeelde visie),
- collega's met (onbewuste) 'vooroordelen' en/of verwachtingen,
- onvoldoende facilitering in tijd, werkplek, en hulp.

Deze helpende en belemmerende factoren kunnen voorafgaand aan het professionaliseringstraject in kaart worden gebracht zodat hier rekening mee kan worden gehouden.

De bijeenkomsten van het professionaliseringstraject kunnen op basis van de wensen van de trekker als volgt worden opgebouwd:

1. Dialoogsessie (over perspectieven, wensen en verwachtingen in het team)
2. Kennisoverdracht
3. Vaardigheden (gesprekstechnieken, studentbegeleiding)
4. Intervisie (leren van en met elkaar)
5. Voornemens voor implementatie en borging.

Op basis van deze conclusies die zijn getrokken uit de interviews kan een leidraad worden ontwikkeld waarmee de professionaliseringstrajecten samen met de trekkers vormgegeven kunnen worden. In het voorjaar van 2021 zal worden gestart met een traject in het hbo, in het mbo en in het VO. Bevindingen zullen worden meegenomen in een tweede cohort in het najaar (wederom hbo, mbo en VO). De zes trajecten zullen leiden tot een set ingrediënten om loopbaanbegeleiding (meer) van iedereen te maken.

Voor meer informatie: neem contact op met: Mieke van Diepen (m.van.diepen@hva.nl) of Daphne Wiersema (d.v.wiersema@hva.nl)